

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Γονική μέριμνα - επιμέλεια των παιδιών και δικαίωμα επικοινωνίας Γονική μέριμνα - επιμέλεια των παιδιών και δικαίωμα επικοινωνίας

Σλοβενία

1 Τι σημαίνει πρακτικά η έννοια «γονική μέριμνα»; Ποια τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του έχοντος τη γονική μέριμνα;

Η γονική μέριμνα αποτελεί έννομη σχέση η οποία διέπεται από το **οικογενειακό δίκαιο**. Η σχέση δημιουργείται με τη γέννηση ενός τέκνου ή τον προσδιορισμό της πατρότητας και της μητρότητας. Στην έννομη τάξη της Σλοβενίας, τα τέκνα που έχουν γεννηθεί εκτός γάμου έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις μ' αυτά που έχουν γεννηθεί εντός γάμου. Στο πλαίσιο της σλοβενικής νομοθεσίας έχει θεσπιστεί σύστημα «πλήρους υιοθεσίας», κατά το οποίο τα θετά τέκνα εξομοιώνονται προς τα βιολογικά τέκνα.

Η νομική βάση περιλαμβάνεται στο **άρθρο 54 του Συντάγματος της Σλοβενίας (Ustava Republike Slovenije)**, σύμφωνα με το οποίο οι γονείς έχουν το δικαίωμα και το καθήκον να συντηρούν, να εκπαιδεύουν και να ανατρέφουν τα τέκνα τους. Το εν λόγω δικαίωμα και καθήκον μπορεί να ανακληθεί ή να περιοριστεί μόνο για λόγους που καθορίζονται στον νόμο, για την προστασία των συμφερόντων του τέκνου. Τα τέκνα που έχουν γεννηθεί εκτός γάμου έχουν τα ίδια δικαιώματα μ' αυτά που έχουν γεννηθεί εντός γάμου.

Η γονική μέριμνα είναι το σύνολο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των γονέων για τη δημιουργία, στο μέτρο του δυνατού, των συνθηκών εκείνων που διασφαλίζουν τη συνολική ανάπτυξη του τέκνου τους. Η γονική μέριμνα ασκείται από κοινού από τους δύο γονείς. [Άρθρο 6 του οικογενειακού κώδικα (Družinski zakonik)].

Οι γονείς πρέπει να διαφυλάσσουν τα συμφέροντα του τέκνου τους σε όλες τις δραστηριότητες που το αφορούν και, στο πλαίσιο της ανατροφής του, να σέβονται την προσωπικότητά του, την ατομικότητα και την αξιοπρέπειά του. Οι γονείς έχουν προτεραιότητα έναντι όλων των άλλων όσον αφορά τη φροντίδα του τέκνου τους και την ευθύνη της επιδίωξης της εξυπηρέτησης των συμφερόντων του τέκνου. Οι γονείς θεωρείται ότι επιδιώκουν την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του τέκνου τους αν, λαμβανομένων υπόψη ιδίως της προσωπικότητας, της ηλικίας, του επιπέδου ανάπτυξης και των επιθυμιών του τέκνου, καλύπτουν τις υλικές, συναισθηματικές και ψυχοκοινωνικές ανάγκες του τέκνου, ενεργώντας κατά τρόπο που αποδεικνύει τη φροντίδα και την ευθύνη τους έναντι του τέκνου, του παρέχουν κατάλληλη καθοδήγηση και ενθαρρύνουν την ανάπτυξή του. (Άρθρο 7 του οικογενειακού κώδικα).

Οι γονείς έχουν την κύρια ευθύνη και ευθύνονται εξίσου για τη φροντίδα, την ανατροφή και την ανάπτυξη του τέκνου τους. Πρωταρχικό μέλημά τους είναι το συμφέρον του τέκνου, ενώ το κράτος τους παρέχει συνδρομή κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της γονικής μέριμνας.

Η γονική μέριμνα περιλαμβάνει τα δικαιώματα και τα καθήκοντα των γονέων σε σχέση με τη ζωή και την υγεία του τέκνου, την ανατροφή του, την προστασία, τη φροντίδα, την επίβλεψη και την εκπαίδευσή του, καθώς και τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με την εκπροσώπηση και τη διατροφή του τέκνου, καθώς και με τη διαχείριση της περιουσίας του. Η αρμόδια αρχή μπορεί να θέσει περιορισμούς στην άσκηση της γονικής μέριμνας από τον έναν ή και τους δύο γονείς ή να αφαιρέσει τη γονική μέριμνα από τον έναν ή και τους δύο γονείς, υπό τους όρους που καθορίζει ο οικογενειακός κώδικας.

Οι γονείς οφείλουν να μεριμνούν για τη ζωή και την υγεία του τέκνου τους και να το προστατεύουν, να το φροντίζουν, να το ανατρέφουν και να το επιβλέπουν. Πρέπει να παρέχουν στο τέκνο τους τις κατάλληλες συνθήκες για υγιή ανατροφή και ισορροπημένη προσωπική ανάπτυξη, να το βοηθούν να αναπτύξει την ικανότητα να ζει και να εργάζεται ανεξάρτητα, να το συντηρούν σύμφωνα με τις διατάξεις του οικογενειακού κώδικα και, στο μέτρο του δυνατού, να διασφαλίζουν την εκπαίδευση και την επιμόρφωση του τέκνου σύμφωνα με τις ικανότητές του, τις κλίσεις και τις επιθυμίες του. (Άρθρα 135, 136 και 137 του οικογενειακού κώδικα)

Το τέκνο έχει δικαίωμα επικοινωνίας και με τους δύο γονείς του, και αμφότεροι οι γονείς έχουν δικαίωμα επικοινωνίας με το τέκνο. (Άρθρο 141 του οικογενειακού κώδικα).

Η **νομική ευθύνη** των γονέων έναντι τρίτων για πράξεις του τέκνου προβλέπεται στο άρθρο 142 του κώδικα περί ενοχών (Obligacijski zakonik). Οι γονείς ευθύνονται για τη ζημία που προκαλείται σε τρίτον από τέκνο κάτω των επτά ετών, ανεξάρτητα από το αν ευθύνονται οι ίδιοι για τη ζημία που προκλήθηκε. Οι γονείς ευθύνονται για τη ζημία που προκαλείται σε τρίτον από τέκνο άνω των επτά ετών, εκτός εάν είναι σε θέση να αποδείξουν ότι δεν ευθύνονται για τη ζημία που προκλήθηκε.

Το άρθρο 145 του οικογενειακού κώδικα ρυθμίζει το ζήτημα της **εκπροσώπησης** του τέκνου στις σχέσεις του με τον έξω κόσμο. Εκτός εάν ο νόμος ορίζει διαφορετικά (για παράδειγμα, εάν το τέκνο έχει τοποθετηθεί σε ανάδοχη οικογένεια), το τέκνο εκπροσωπείται από τους γονείς του. Οποιοσδήποτε από τους δύο γονείς μπορεί να παραλάβει, αντί του ανήλικου τέκνου, αντικείμενο ή έγγραφο που πρέπει να παραδοθεί ή να επιδοθεί σ' αυτό, ή να λάβει τις πληροφορίες που πρέπει να δοθούν στο τέκνο για κάποιο ζήτημα. Εάν οι γονείς δεν ζουν μαζί, παραλαμβάνει ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο, ή ο γονέας που έχει οριστεί προς τούτο με δικαστικό συμβιβασμό ή δικαστική απόφαση σχετικά με την κοινή επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 139 του οικογενειακού κώδικα. (Άρθρο 145 του οικογενειακού κώδικα).

Οι γονείς διαχειρίζονται την περιουσία του τέκνου κατά τρόπο που εξυπηρετεί τα συμφέροντα του τέκνου. Οι γονείς μπορούν να χρησιμοποιούν τα έσοδα από την περιουσία του τέκνου τους, ιδίως για τη συντήρηση, την ανατροφή και την εκπαίδευση του τέκνου, καθώς και για την κάλυψη των άμεσων αναγκών της οικογένειας, εάν οι ίδιοι δεν διαθέτουν επαρκή μέσα. (Άρθρα 147 και 148 του οικογενειακού κώδικα)

2 Γενικώς, ποιος έχει τη γονική μέριμνα ενός τέκνου;

Οι γονείς έχουν την κύρια ευθύνη και ευθύνονται εξίσου για τη φροντίδα, την ανατροφή και την ανάπτυξη του τέκνου τους. Πρωταρχικό μέλημα τους είναι το συμφέρον του τέκνου. (Άρθρο 135 του οικογενειακού κώδικα).

Οι γονείς ασκούν το γονικό τους δικαίωμα με κοινή συναίνεση και με γνώμονα το συμφέρον του τέκνου. Εάν δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος, λαμβάνουν τη συνδρομή κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών (center za socialno delo). Μπορούν επίσης, εφόσον το επιθυμούν, να προσφύγουν στις υπηρεσίες διαμεσολαβητή. Όταν οι γονείς δεν ζουν μαζί και δεν ασκούν από κοινού την επιμέλεια του τέκνου, αποφασίζουν και οι δύο, με κοινή συναίνεση και με γνώμονα το συμφέρον του τέκνου, για τα ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου. Εάν δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος, λαμβάνουν τη συνδρομή κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών. Μπορούν επίσης, εφόσον το επιθυμούν, να προσφύγουν στις υπηρεσίες διαμεσολαβητή.

Ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια του τέκνου είναι εκείνος που αποφασίζει για τα θέματα που αφορούν την καθημερινή ζωή του τέκνου και τον τόπο μόνιμης διαμονής του, υπό την προϋπόθεση ότι οι αποφάσεις αυτές δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου.

Σε περιπτώσεις στις οποίες οι γονείς αδυνατούν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου, τα ζητήματα αυτά διευθετούνται με απόφαση δικαστηρίου.

Όταν ένας από τους γονείς κωλύεται να ασκήσει τη γονική μέριμνα, αυτή ασκείται αποκλειστικά από τον άλλο γονέα.

Αν ένας από τους γονείς δεν βρίσκεται πλέον εν ζωή ή είναι άγνωστος ή αν του έχει αφαιρεθεί η γονική μέριμνα, την ευθύνη αυτή αναλαμβάνει ο άλλος γονέας. (Άρθρο 151 του οικογενειακού κώδικα).

3 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να ασκούν τη γονική μέριμνα, μπορεί να την ασκεί κάποιος άλλος;

Οι γονείς έχουν προτεραιότητα έναντι όλων των άλλων όσον αφορά το δικαίωμα και το καθήκον προστασίας των δικαιωμάτων και των συμφερόντων του τέκνου τους. Εάν οι γονείς δεν ασκούν αυτά τα δικαιώματα ή δεν εκπληρώνουν τα εν λόγω καθήκοντα ή δεν το πράττουν προς το συμφέρον του τέκνου, το κράτος λαμβάνει μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων του τέκνου (στο εξής: μέτρα για την προστασία των συμφερόντων του τέκνου). Μέτρα για την προστασία των συμφερόντων του τέκνου μπορούν να λαμβάνονται έως ότου το τέκνο αποκτήσει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, εκτός εάν ο οικογενειακός κώδικας ορίζει διαφορετικά. (Άρθρο 154 του οικογενειακού κώδικα).

Το δικαστήριο μπορεί να απομακρύνει το τέκνο από τους γονείς του και να αναθέσει την επιμέλειά του σε άλλο πρόσωπο, να το τοποθετήσει σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα, εάν το τέκνο βρίσκεται σε κίνδυνο και εάν η απομάκρυνσή του από τους γονείς είναι ο μόνος τρόπος για την επαρκή προστασία των συμφερόντων του και εφόσον οι περιστάσεις της υπόθεσης δείχνουν ότι οι γονείς θα είναι, μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα, σε θέση να αναλάβουν εκ νέου την ευθύνη για τη φροντίδα και την ανατροφή του τέκνου. (Άρθρο 174 του οικογενειακού κώδικα).

Το δικαστήριο μπορεί επίσης να αποφασίσει να τοποθετήσει το τέκνο σε ίδρυμα εάν το τέκνο αντιμετωπίζει ψυχοκοινωνικά προβλήματα με τη μορφή συμπεριφορικών, συναισθηματικών, μαθησιακών ή άλλων δυσχερειών στην ανάπτυξή του ή εάν το ίδιο ή άλλα τέκνα της οικογένειας βρίσκονται σε κίνδυνο, και η προστασία των συμφερόντων του τέκνου ή των άλλων τέκνων της οικογένειας είναι δυνατή μόνο με την τοποθέτηση του εν λόγω τέκνου σε ίδρυμα. (Άρθρο 175 του οικογενειακού κώδικα).

Την επιμέλεια τέκνου μπορεί να αναλάβει θετός γονέας. Ένα τέκνο μπορεί να υιοθετηθεί μόνον εάν οι γονείς έχουν συναινέσει στην υιοθεσία σε κέντρο κοινωνικών υπηρεσιών ή ενώπιον δικαστηρίου μετά τη γέννηση του τέκνου. Σε περίπτωση τέκνου που δεν έχει συμπληρώσει την ηλικία των οκτώ εβδομάδων, η συναίνεση πρέπει να επιβεβαιωθεί εκ νέου μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας αυτής. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν παράγει έννομα αποτελέσματα. Δεν απαιτείται η συναίνεση γονέα του οποίου η γονική μέριμνα έχει ανακληθεί ή ο οποίος έχει περιέλθει σε κατάσταση μόνιμης ανικανότητας να εκφράσει τη βούλησή του. Τα τέκνα των οποίων οι γονείς είναι άγνωστοι ή είναι αγνώστου διαμονής για χρονικό διάστημα ενός έτους μπορούν επίσης να υιοθετηθούν. (Άρθρο 218 του οικογενειακού κώδικα) Με την υιοθεσία παύουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του τέκνου έναντι των γονέων και άλλων συγγενών και αντιστρόφως. Αν το τέκνο υιοθετηθεί από τον σύζυγο ή τον εκτός γάμου σύντροφο γονέα του, δεν παύουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του τέκνου έναντι του γονέα αυτού, και αντιστρόφως. (Άρθρο 220 του οικογενειακού κώδικα).

Η ανάθεση της γονικής μέριμνας σε συγγενή είναι νέος θεσμός που θεσπίστηκε με τον οικογενειακό κώδικα σε σχέση με τη φροντίδα τέκνων. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μόνο για τέκνα των οποίων οι γονείς δεν βρίσκονται εν ζωή. Το δικαστήριο μπορεί να αναθέσει τη γονική μέριμνα σε συγγενή που είναι πρόθυμος να αναλάβει την ευθύνη του τέκνου και πληροί τις προϋποθέσεις της υιοθεσίας που καθορίζονται στον οικογενειακό κώδικα, εφόσον αυτό είναι προς το συμφέρον του τέκνου. Ο οικογενειακός κώδικας ορίζει ποια πρόσωπα θεωρούνται συγγενείς σ' αυτές τις περιπτώσεις: πρόσωπο που συνδέεται με το τέκνο με συγγένεια εξ αίματος σε ευθεία γραμμή έως τον δεύτερο βαθμό ή σε πλάγια γραμμή έως τον τέταρτο βαθμό. Το πρόσωπο στο οποίο ανατίθεται η γονική μέριμνα αποκτά τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους γονείς του τέκνου και καθίσταται νόμιμος αντιπρόσωπος του τέκνου. Το πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η γονική μέριμνα υποχρεούται να συντηρεί το τέκνο. Σε περίπτωση που η γονική μέριμνα πρέπει να ανατεθεί σε δύο συγγενείς που έχουν συνάψει γάμο μεταξύ τους ή τελούν σε σχέση μη έγγαμης συμβίωσης, ή σε συγγενή και στον σύζυγο ή στον εκτός γάμου σύντροφό του που πληροί τις προϋποθέσεις, η ευθύνη αυτή ανατίθεται και στους δύο συντρόφους και δεν μπορεί να ανατεθεί σε έναν μόνο από αυτούς. (Άρθρο 231 του οικογενειακού κώδικα).

Στην περίπτωση τέκνου που δεν έχει γονείς ή που οι γονείς του δεν το φροντίζουν, το δικαστήριο διορίζει επίτροπο στον οποίο αναθέτει την επιμέλεια του τέκνου. (Άρθρο 257 του οικογενειακού κώδικα) Το κέντρο κοινωνικών υπηρεσιών ή το δικαστήριο διορίζει ειδικό επίτροπο (επίτροπο «επίλυσης σύγκρουσης συμφερόντων») (kolizijski skrbnik) για τέκνο οι γονείς του οποίου ασκούν μεν τη γονική του μέριμνα, ωστόσο τα συμφέροντά τους συγκρούονται με τα συμφέροντα του τέκνου ή εάν, στην περίπτωση που το τέκνο τελεί υπό επιτροπεία, υπάρχει σύγκρουση μεταξύ των συμφερόντων του τέκνου και του επιτρόπου. (Άρθρο 269 του οικογενειακού κώδικα).

4 Σε περίπτωση διαζυγίου ή διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, με ποιον τρόπο γίνεται η ρύθμιση της άσκησης της γονικής μέριμνας;

Οι γονείς που δεν ζουν μαζί ή που σκοπεύουν να χωρίσουν πρέπει να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επιμέλεια τυχόν κοινών τέκνων· η συμφωνία αυτή πρέπει να είναι προς το συμφέρον των τέκνων. Μπορούν να συμφωνήσουν να διατηρήσουν από κοινού την επιμέλεια των τέκνων τους, να αναθέσουν την επιμέλεια σε έναν από τους γονείς ή να αναλάβουν την επιμέλεια ορισμένων από τα τέκνα και η επιμέλεια των υπολοίπων να ανατεθεί στον άλλο γονέα. Εάν δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος, λαμβάνουν τη συνδρομή κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών. Μπορούν επίσης, εφόσον το επιθυμούν, να προσφύγουν στις υπηρεσίες διαμεσολαβητή. Εάν οι γονείς καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επιμέλεια μπορούν να υποβάλουν αίτηση στο δικαστήριο για την υπογραφή πρακτικού συμβιβασμού. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι η συμφωνία δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα του τέκνου, την απορρίπτει. Εάν οι γονείς δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επιμέλεια, το ζήτημα αποφασίζεται από το δικαστήριο. Το δικαστήριο μπορεί επίσης, αυτεπαγγέλτως και σύμφωνα με τις διατάξεις του οικογενειακού κώδικα, να διατάξει τη λήψη άλλων μέτρων για τη διασφάλιση των συμφερόντων του τέκνου. Κατά την έκδοση απόφασης σχετικά με την επιμέλεια, το δικαστήριο αποφασίζει πάντοτε σχετικά με τη διατροφή τυχόν κοινών τέκνων των γονέων και σχετικά με την επικοινωνία τους με τους γονείς, σύμφωνα με τον οικογενειακό κώδικα. Το δικαστήριο εκδίδει νέα απόφαση σχετικά με την επιμέλεια όταν αυτό απαιτείται λόγω μεταβολής των περιστάσεων ή των συμφερόντων του τέκνου. (Άρθρο 138 του οικογενειακού κώδικα).

Όταν το δικαστήριο ακυρώνει γάμο, αποφαίνεται επίσης σχετικά με την επιμέλεια και τη διατροφή τυχόν κοινών τέκνων των γονέων, καθώς και σχετικά με την επικοινωνία των τέκνων με τους γονείς, σύμφωνα με τον νόμο αυτό. Πριν από την έκδοση αυτής απόφασης, το δικαστήριο πρέπει να καθορίσει ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για τη διασφάλιση των συμφερόντων του τέκνου ή των τέκνων. (Άρθρο 98 του οικογενειακού κώδικα).

Όταν οι γονείς δεν ζουν μαζί και δεν ασκούν από κοινού την επιμέλεια του τέκνου, αποφασίζουν και οι δύο, με κοινή συναίνεση και με γνώμονα το συμφέρον του τέκνου, για τα ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου. Εάν δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος, λαμβάνουν τη συνδρομή κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών. Μπορούν επίσης, εφόσον το επιθυμούν, να προσφύγουν στις υπηρεσίες διαμεσολαβητή. Ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια του τέκνου είναι εκείνος που αποφασίζει για τα θέματα που αφορούν την καθημερινή ζωή του τέκνου και τον τόπο μόνιμης διαμονής του, υπό την προϋπόθεση ότι οι αποφάσεις αυτές δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου. (Άρθρο 151 του οικογενειακού κώδικα).

5 Εάν οι γονείς συνάψουν συμφωνία σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας, ποια τυπική διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί προκειμένου η εν λόγω συμφωνία να είναι νομικά δεσμευτική;

Οι γονείς που δεν ζουν μαζί ή που σκοπεύουν να χωρίσουν πρέπει να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επιμέλεια τυχόν κοινών τέκνων· η συμφωνία αυτή πρέπει να είναι προς το συμφέρον των τέκνων. Μπορούν να συμφωνήσουν να διατηρήσουν από κοινού την επιμέλεια των τέκνων τους, να αναθέσουν την επιμέλεια σε έναν από τους γονείς ή να αναλάβουν την επιμέλεια ορισμένων από τα τέκνα και η επιμέλεια των υπολοίπων να ανατεθεί στον άλλο γονέα. Εάν δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος, λαμβάνουν τη συνδρομή κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών. Μπορούν επίσης, εφόσον το επιθυμούν, να προσφύγουν στις υπηρεσίες διαμεσολαβητή. Εάν οι γονείς καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επιμέλεια μπορούν να υποβάλουν αίτηση

στο δικαστήριο για την υπογραφή πρακτικού συμβιβασμού. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι η συμφωνία δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα του τέκνου, την απορρίπτει. Εάν οι γονείς δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επιμέλεια, το ζήτημα αποφασίζεται από το δικαστήριο. (Άρθρο 138 του οικογενειακού κώδικα) Ο δικαστικός συμβιβασμός ή η δικαστική απόφαση για την από κοινού επιμέλεια πρέπει να καθορίζει τον τόπο μόνιμης διαμονής του τέκνου, ποιος από τους γονείς πρέπει να παραλαμβάνει την αλληλογραφία που απευθύνεται στο τέκνο και να ρυθμίζει το ζήτημα της διατροφής του τέκνου. (Άρθρο 139 του οικογενειακού κώδικα).

Οι γονείς που δεν ζουν μαζί ή που σκοπεύουν να χωρίσουν και οι γονείς που ζουν μαζί συνάπτουν συμφωνία σχετικά με τη διατροφή των κοινών τέκνων, Εάν δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος, λαμβάνουν τη συνδρομή κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών. Μπορούν επίσης, εφόσον το επιθυμούν, να προσφύγουν στις υπηρεσίες διαμεσολαβητή. Εάν οι γονείς δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τη διατροφή τυχόν κοινών τέκνων, το ζήτημα αποφασίζεται από το δικαστήριο. (Άρθρο 140 του οικογενειακού κώδικα).

Το τέκνο έχει δικαίωμα επικοινωνίας και με τους δύο γονείς του, και αμφοτέρωι οι γονείς έχουν δικαίωμα επικοινωνίας με το τέκνο. Η επικοινωνία πρέπει να διασφαλίζεται τα συμφέροντα του τέκνου. Ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο και ασκεί την επιμέλειά του ή ο τρίτος με τον οποίο διαμένει το τέκνο πρέπει να απέχει από κάθε συμπεριφορά που εμποδίζει ή αποτρέπει το τέκνο από τη διατήρηση επικοινωνίας με τον άλλο γονέα ή τους γονείς του και πρέπει να προσπαθεί να ενθαρρύνει το τέκνο να υιοθετήσει κατάλληλη συμπεριφορά ως προς την επικοινωνία του με τον άλλο γονέα ή τους γονείς του. Ο γονέας που έχει επικοινωνία με το τέκνο πρέπει να απέχει από κάθε συμπεριφορά που εμποδίζει την επικοινωνία, τη φροντίδα και την ανατροφή του τέκνου. Οι γονείς που δεν ζουν μαζί ή που σκοπεύουν να χωρίσουν συνάπτουν συμφωνία σχετικά με την επικοινωνία. Εάν δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος, λαμβάνουν τη συνδρομή κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών. Μπορούν επίσης, εφόσον το επιθυμούν, να προσφύγουν στις υπηρεσίες διαμεσολαβητή. Εάν οι γονείς καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επιμέλεια μπορούν να υποβάλουν αίτηση στο δικαστήριο για την υπογραφή πρακτικού συμβιβασμού. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι η συμφωνία δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα του τέκνου, την απορρίπτει. Εάν οι γονείς δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επικοινωνία, το ζήτημα αποφασίζεται από το δικαστήριο. (Άρθρο 141 του οικογενειακού κώδικα).

Το τέκνο έχει επίσης δικαίωμα να επικοινωνεί με άλλα συγγενικά πρόσωπα που διατηρούν στενούς προσωπικούς δεσμούς με το τέκνο, εκτός αν αυτό αντίκειται στα συμφέροντα του τέκνου. Τέτοια πρόσωπα θεωρούνται, ειδικότερα, οι παππούδες του τέκνου, οι αδελφοί και οι αδελφές, τα ετεροθαλή αδέρφια, οι πρώην ανάδοχοι γονείς, και ο/η πρώην ή νυν σύζυγος ή εκτός γάμου σύντροφος εκατέρου των γονέων. Οι γονείς του τέκνου, το τέκνο (εφόσον είναι σε θέση να κατανοήσει τη σημασία της συμφωνίας) και τα προαναφερόμενα πρόσωπα συνάπτουν συμφωνία σχετικά με την επικοινωνία. Εάν δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος, λαμβάνουν τη συνδρομή κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών. Μπορούν επίσης, εφόσον το επιθυμούν, να προσφύγουν στις υπηρεσίες διαμεσολαβητή. Ο βαθμός και ο τρόπος με τον οποίο διατηρείται η επικοινωνία πρέπει να είναι προς το συμφέρον του τέκνου. Εάν επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με την επικοινωνία, οι γονείς, το τέκνο και τα προαναφερόμενα πρόσωπα μπορούν επίσης να υποβάλουν αίτηση στο δικαστήριο για την υπογραφή πρακτικού συμβιβασμού. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι η συμφωνία δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα του τέκνου, την απορρίπτει. Εάν οι γονείς, το τέκνο και τα πρόσωπα που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο αυτού του άρθρου αδυνατούν να καταλήξουν σε συμφωνία, το ζήτημα της επικοινωνίας αποφασίζεται από το δικαστήριο. (Άρθρο 142 του οικογενειακού κώδικα).

6 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία για το θέμα της γονικής μέριμνας, ποιοι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης της διαφοράς προβλέπονται, εκτός από την προσφυγή στη δικαιοσύνη;

Πριν από την κατάθεση αίτησης στο δικαστήριο για την έκδοση απόφασης σχετικά με την επιμέλεια και τη διατροφή του τέκνου, την επικοινωνία του τέκνου με τους γονείς ή με άλλα πρόσωπα, ή σχετικά με ζητήματα που αφορούν την άσκηση της γονικής μέριμνας και τα οποία επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου, οι γονείς πρέπει να λάβουν συμβουλευτική υποστήριξη σε κέντρο κοινωνικών υπηρεσιών, με την εξαίρεση πνευματικής ανικανότητας ενός από τους γονείς ή εκτός εάν ένας από τους συζύγους διαμένει στο εξωτερικό ή ο τόπος διαμονής ή κατοικίας του είναι άγνωστος.

Εάν το επίδικο ζήτημα είναι η επικοινωνία με άλλο πρόσωπο, το εν λόγω πρόσωπο και το τέκνο (εάν η αίτηση επικοινωνίας υποβάλλεται από το τέκνο) πρέπει να λάβουν υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης πριν από την κατάθεση της αίτησης.

Σκοπός της συμβουλευτικής υποστήριξης είναι να επιστήσει την προσοχή των γονέων ή άλλου προσώπου στην υποχρέωση διασφάλισης των συμφερόντων του τέκνου κατά τη διευθέτηση των σχέσεων με το τέκνο, στον θετικό αντίκτυπο που θα έχει για το τέκνο η φιλική διευθέτηση των σχέσεων και στον σκοπό της διαμεσολάβησης.

Η συμβουλευτική υποστήριξη πρέπει επίσης να παρέχεται πριν από την κατάθεση αίτησης για έκδοση νέας απόφασης για οποιοδήποτε από τα θέματα που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο αυτού του άρθρου.

Οι γονείς ή τα πρόσωπα που αναφέρονται ανωτέρω παρίστανται στις συνεδρίες συμβουλευτικής υποστήριξης χωρίς τους εκπροσώπους τους. Το κέντρο κοινωνικών υπηρεσιών μπορεί, με τη συγκατάθεση των γονέων ή των προαναφερόμενων προσώπων, να προσφέρει υπηρεσίες διαμεσολάβησης μετά τη συμβουλευτική υποστήριξη. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν επίσης να συμμετάσχουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης που παρέχεται από άλλους παρόχους υπηρεσιών διαμεσολάβησης. (Άρθρο 203 του οικογενειακού κώδικα).

Η διαμεσολάβηση μπορεί να διεξαχθεί πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δικαστική διαδικασία και μπορεί να περιλαμβάνει την παροχή συνδρομής για τη διευθέτηση προσωπικών και περιουσιακών σχέσεων. Η διαμεσολάβηση διεξάγεται κυρίως πριν από την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας, με σκοπό τη διαμόρφωση του περιεχομένου της αίτησης για την έκδοση συναινετικού διαζυγίου ή της αίτησης δικαστικού συμβιβασμού σχετικά με την επιμέλεια του τέκνου, τη διατροφή και την επικοινωνία του με τους γονείς ή άλλα πρόσωπα, ή ζητήματα γονικής μέριμνας που επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου. Η διαμεσολάβηση κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που διέπει την εναλλακτική επίλυση διαφορών. Ακόμη και αν οι διάδικοι ή οι συμμετέχοντες στη διαδικασία έχουν συμφωνήσει να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, το δικαστήριο μπορεί να απορρίψει την αίτηση και να μην αναστείλει τη δικαστική διαδικασία εάν κρίνει ότι η αναστολή διαδικασίας στην οποία εμπλέκεται το τέκνο, δεν είναι προς το συμφέρον του τέκνου. (Άρθρο 205 του οικογενειακού κώδικα).

7 Εάν οι γονείς προσφύγουν στη δικαιοσύνη, ποια ζητήματα που αφορούν το τέκνο μπορεί να ρυθμίσει ο δικαστής;

Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι η επιμέλεια όλων των τέκνων θα ανατεθεί σε έναν από τους δύο γονείς, ότι η επιμέλεια ορισμένων από τα τέκνα θα ανατεθεί σε έναν γονέα και των υπολοίπων στον άλλο γονέα, ή ότι και οι δύο γονείς θα ασκούν από κοινού την επιμέλεια των τέκνων. Το δικαστήριο μπορεί επίσης, αυτεπαγγέλτως και σύμφωνα με τις διατάξεις του οικογενειακού κώδικα, να διατάξει τη λήψη άλλων μέτρων για τη διασφάλιση των συμφερόντων του τέκνου. Κατά την έκδοση απόφασης σχετικά με την επιμέλεια, το δικαστήριο αποφασίζει πάντοτε σχετικά με τη διατροφή τυχόν κοινών τέκνων των γονέων και σχετικά με την επικοινωνία τους με τους γονείς, σύμφωνα με τον οικογενειακό κώδικα. Το δικαστήριο εκδίδει νέα απόφαση σχετικά με την επιμέλεια όταν αυτό απαιτείται λόγω μεταβολής των περιστάσεων ή των συμφερόντων του τέκνου. (Άρθρα 138 και 139 του οικογενειακού κώδικα)

Το δικαστήριο αποφαινεται επίσης σχετικά με τη διατροφή του τέκνου και σχετικά με την επικοινωνία. [Άρθρα 105α, 106 και 106α του νόμου για τις γαμικές και οικογενειακές σχέσεις (Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih)]

Κατά την έκδοση απόφασης σχετικά με την επικοινωνία, πρωταρχικό μέλημα του δικαστηρίου είναι το συμφέρον του τέκνου. Εάν ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο εμποδίζει την επικοινωνία μεταξύ του τέκνου και του άλλου γονέα και η επικοινωνία δεν μπορεί να καταστεί δυνατή ούτε με την εξειδικευμένη βοήθεια κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αίτησης του άλλου γονέα, να αποφασίσει να αφαιρέσει την επιμέλεια από τον γονέα που εμποδίζει την επικοινωνία και να την αναθέσει στον άλλο γονέα, εάν θεωρεί ότι ο άλλος γονέας θα καταστήσει δυνατή την επικοινωνία και εάν αυτός είναι ο μόνος τρόπος διασφάλισης των συμφερόντων του τέκνου. Το δικαστήριο εκδίδει νέα απόφαση σχετικά με την επικοινωνία μεταξύ γονέων

και τέκνων όταν αυτό απαιτείται λόγω μεταβολής των περιστάσεων και των συμφερόντων του τέκνου. (Άρθρο 141 του οικογενειακού κώδικα). Το δικαστήριο μπορεί να αφαιρέσει ή να περιορίσει το δικαίωμα επικοινωνίας στο πλαίσιο της λήψης μέτρων για τη διασφάλιση των συμφερόντων του τέκνου. (Άρθρο 173 του οικογενειακού κώδικα).

Κατά την έκδοση απόφασης σχετικά με τη διατροφή τέκνου, την επικοινωνία, την άσκηση της γονικής μέριμνας και την ανάθεση της γονικής μέριμνας σε συγγενικό πρόσωπο, το δικαστήριο λαμβάνει επίσης υπόψη τη γνώμη του τέκνου, όπως αυτή εκφράστηκε από το ίδιο το τέκνο ή από πρόσωπο το οποίο εμπιστεύεται το τέκνο και έχει επιλεγεί από το ίδιο το τέκνο, υπό την προϋπόθεση ότι το τέκνο είναι σε θέση να κατανοήσει τη σημασία και τις συνέπειες της διατύπωσης γνώμης. Όσον αφορά τα συμφέροντα του τέκνου, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών, όταν η γνώμη αυτή υποβάλλεται στο δικαστήριο σύμφωνα με τον νόμο που διέπει τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων. (Άρθρο 143 του οικογενειακού κώδικα).

Κατά τον καθορισμό του ύψους της διατροφής τέκνων, το δικαστήριο οφείλει να ενεργεί με γνώμονα το συμφέρον του τέκνου, ορίζοντας ένα επίπεδο απαραίτητο για να διασφαλιστεί η ικανοποιητική σωματική και διανοητική του ανάπτυξη. Η διατροφή πρέπει να καλύπτει τις δαπάνες διαβίωσης του τέκνου, ιδίως τις δαπάνες στέγασης, διατροφής, ένδυσης, υπόδησης, φροντίδας και προστασίας, εκπαίδευσης, φοίτησης σε σχολείο, αναψυχής, ψυχαγωγίας, καθώς και λοιπές ειδικές ανάγκες του τέκνου. (Άρθρο 190 του οικογενειακού κώδικα).

8 Εάν το δικαστήριο αναθέσει την επιμέλεια του τέκνου αποκλειστικά σε έναν γονέα, αυτό σημαίνει ότι ο εν λόγω γονέας μπορεί να αποφασίζει για οτιδήποτε αφορά το τέκνο χωρίς προηγουμένως να συμβουλευτείται τον άλλο γονέα;

Όταν οι γονείς δεν ζουν μαζί και δεν ασκούν από κοινού την επιμέλεια του τέκνου, αποφασίζουν και οι δύο, με κοινή συναίνεση και με γνώμονα το συμφέρον του τέκνου, για τα ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου. Εάν δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος, λαμβάνουν τη συνδρομή κέντρου κοινωνικών υπηρεσιών. Μπορούν επίσης, εφόσον το επιθυμούν, να προσφύγουν στις υπηρεσίες διαμεσολαβητή. Ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια του τέκνου είναι εκείνος που αποφασίζει για τα θέματα που αφορούν την καθημερινή ζωή του τέκνου και τον τόπο μόνιμης διαμονής του, υπό την προϋπόθεση ότι οι αποφάσεις αυτές δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου. Σε περιπτώσεις στις οποίες οι γονείς αδυνατούν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη του τέκνου, τα ζητήματα αυτά διευθετούνται με απόφαση δικαστηρίου. (Άρθρο 151 του οικογενειακού κώδικα).

9 Εάν το δικαστήριο αποφασίσει ότι οι γονείς ασκούν από κοινού την επιμέλεια του τέκνου, τι σημαίνει αυτό πρακτικά;

Αυτό σημαίνει ότι αμφότεροι οι γονείς είναι εξίσου υπεύθυνοι για την ανατροφή και την ανάπτυξη του τέκνου και ότι αμφότεροι πρέπει να συνεχίσουν να το φροντίζουν.

10 Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο (ή άλλη αρχή) στο οποίο κατατίθεται η αγωγή για την άσκηση της γονικής μέριμνας; Ποιες είναι οι τυπικές διαδικασίες και ποια έγγραφα πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα;

Καθ' ύλην αρμόδια δικαστήρια για τις υποθέσεις αυτές είναι τα περιφερειακά δικαστήρια (okrožna sodišča). [Άρθρο 10 του νόμου για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων (Zakon o nepravnem postopku)].

Γενικά **κατά τόπον αρμόδιο** είναι το δικαστήριο του τόπου της μόνιμης κατοικίας ή εγκατάστασης του καθού η αίτηση. Όταν το δικαστήριο κινεί διαδικασία αυτεπαγγέλτως, γενική κατά τόπον αρμοδιότητα έχει το δικαστήριο του τόπου μόνιμης κατοικίας του προσώπου σε σχέση με το οποίο διεξάγεται η διαδικασία. Εάν στη διαδικασία συμμετέχει μόνο ένας διάδικος, γενική κατά τόπον αρμοδιότητα έχει το δικαστήριο του τόπου της μόνιμης κατοικίας ή εγκατάστασης του εν λόγω διαδίκου. Εάν ο διάδικος δεν έχει μόνιμη κατοικία στη Σλοβενία, η γενική κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται με βάση τον τόπο της προσωρινής διαμονής του. Εάν πέραν της μόνιμης κατοικίας του ο διάδικος διαμένει προσωρινά σε άλλον τόπο, και εφόσον τεκμαίρεται από τις περιστάσεις ότι θα εξακολουθήσει να διαμένει σ' αυτόν για μεγάλο χρονικό διάστημα, γενική κατά τόπον αρμοδιότητα έχει επίσης το δικαστήριο του τόπου προσωρινής διαμονής του διαδίκου. Εάν αρμόδια για την εκδίκαση της υπόθεσης είναι τα σλοβενικά δικαστήρια αλλά δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ποιο δικαστήριο στη Σλοβενία έχει γενική κατά τόπον αρμοδιότητα, το γενικά κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο προσδιορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο της Σλοβενίας (Vrhovno sodišče Republike Slovenije). (Άρθρο 11 του νόμου για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων).

Σε περίπτωση που ο ενάγων σε υπόθεση διατροφής είναι το πρόσωπο το οποίο αξιώνει τη διατροφή, συντρέχουσα κατά τόπον αρμοδιότητα έχει και το δικαστήριο του τόπου κατοικίας ή προσωρινής διαμονής του ενάγοντα, παράλληλα με το δικαστήριο που έχει γενική κατά τόπον αρμοδιότητα. Σε περίπτωση που ο ενάγων σε υπόθεση διατροφής είναι το πρόσωπο το οποίο αξιώνει τη διατροφή, συντρέχουσα κατά τόπον αρμοδιότητα έχει και το δικαστήριο του τόπου κατοικίας ή προσωρινής διαμονής του ενάγοντα, παράλληλα με το δικαστήριο που έχει γενική κατά τόπον αρμοδιότητα. [Άρθρο 50 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (Zakon o parničnem postopku)].

Εκτός εάν ο νόμος ορίζει διαφορετικά, οι διατάξεις του κώδικα πολιτικής δικονομίας εφαρμόζονται κατ' αναλογία στη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων.

Οι αιτήσεις που κατατίθενται κατά τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων πρέπει να περιλαμβάνουν περιγραφή της σχέσης ή της κατάστασης επί της οποίας καλείται να αποφανθεί το δικαστήριο, τα πραγματικά περιστατικά που έχουν σημασία για την έκδοση της απόφασης και τα στοιχεία που αποδεικνύουν τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά, τις λοιπές λεπτομέρειες που κάθε αίτηση πρέπει να περιέχει, καθώς και τα στοιχεία ταυτοποίησης των διαδίκων, τα οποία προβλέπει ο κώδικας πολιτικής δικονομίας σε σχέση με τις αγωγές. (Άρθρο 23 του νόμου για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων).

Οι διάδικοι και οι λοιποί συμμετέχοντες στη διαδικασία πρέπει να υποβάλλουν αγωγές, εφέσεις και άλλες αιτήσεις **στη σλοβενική γλώσσα ή στη γλώσσα εθνικής κοινότητας** που χρησιμοποιείται επίσημα από το δικαστήριο. (Άρθρο 104 του κώδικα πολιτικής δικονομίας) Η αγωγή πρέπει να περιέχει ορισμένο αίτημα, περιγραφή του βασικού αντικειμένου της διαφοράς, τυχόν παρεπόμενες απαιτήσεις και περιγραφή των πραγματικών περιστατικών τα οποία θεμελιώνουν το αίτημα του ενάγοντος, τα στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν αυτά τα πραγματικά περιστατικά και όλα τα υπόλοιπα στοιχεία τα οποία πρέπει να περιέχει κάθε αγωγή, καθώς και τα στοιχεία ταυτοποίησης των διαδίκων, σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας. (Άρθρο 180 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Εκτός εάν ο νόμος ορίζει διαφορετικά, τα δικαστικά τέλη πρέπει να καταβάλλονται κατά την κατάθεση της αίτησης για την κίνηση διαδικασίας. (Άρθρο 39 του νόμου για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων).

Σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας, στην έννοια της αίτησης περιλαμβάνεται η αγωγή, η απάντηση στην αγωγή, τα ένδικα μέσα και λοιπές δηλώσεις, αιτήσεις ή έγγραφα επικοινωνίας που υποβάλλονται εκτός του πλαισίου της δίκης. Η αίτηση πρέπει να είναι κατανοητή και να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία τα οποία είναι απαραίτητα για τη διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας. Ειδικότερα, πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα: μνεία του δικαστηρίου, των ονομάτων και της διεύθυνσης μόνιμης κατοικίας ή προσωρινής διαμονής ή εγκατάστασης των διαδίκων, των ονομάτων των νομίμων εκπροσώπων ή πληρεξουσίων τους, του αντικειμένου της διαφοράς και του περιεχομένου της δήλωσης.

Ο αιτών πρέπει να υπογράψει την αίτηση, εκτός εάν αυτό δεν είναι δυνατό λόγω της μορφής της αίτησης. Γνήσια υπογραφή του αιτούντος θεωρείται η ιδιόχειρη ή η ηλεκτρονική υπογραφή του (η οποία είναι ισοδύναμη προς την ιδιόχειρη υπογραφή). Εάν ο αιτών δεν γνωρίζει γραφή ή είναι ανίκανος προς υπογραφή, αντί υπογραφής επί της αίτησης τίθεται το δακτυλικό του αποτύπωμα. Εάν το δικαστήριο αμφιβάλλει για τη γνησιότητα μιας αίτησης, μπορεί να

εκδώσει απόφαση με την οποία να διατάσσει να τεθεί πιστοποιημένη υπογραφή επί της αίτησης. Δεν υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά της απόφασης αυτής. Εάν η δήλωση περιλαμβάνει κάποιο αίτημα, ο αιτών πρέπει να αναφέρει στην αίτηση τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν το αίτημα και, εφόσον απαιτείται, τα αποδεικτικά στοιχεία. (Άρθρο 105 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Η αίτηση υποβάλλεται γραπτώς σε φυσική ή ηλεκτρονική μορφή. Ως γραπτή αίτηση νοείται η αίτηση που συμπληρώνεται χειρόγραφα ή εκτυπώνεται και υπογράφεται ιδιοχείρως από τον αιτούντα (αίτηση σε φυσική μορφή) ή ενυπόγραφη αίτηση σε ηλεκτρονική μορφή, η οποία φέρει ηλεκτρονική υπογραφή που ισοδυναμεί με ιδιοχείρη υπογραφή (αίτηση σε ηλεκτρονική μορφή). Η αίτηση σε φυσική μορφή υποβάλλεται ταχυδρομικώς, με τη χρήση τεχνολογίας επικοινωνιών, παραδίδεται απευθείας στον οικείο φορέα ή παραδίδεται από πρόσωπο που έχει αναλάβει επαγγελματικά την υποβολή αιτήσεων. Η αίτηση σε ηλεκτρονική μορφή υποβάλλεται στο δικαστικό σύστημα πληροφοριών. Ο αιτών λαμβάνει αυτόματη επιβεβαίωση της παραλαβής της αίτησης από το δικαστικό σύστημα πληροφοριών. Η αίτηση μπορεί επίσης να υποβληθεί με τη μορφή του προβλεπόμενου εντύπου ή άλλου τυποποιημένου εγγράφου. Με την επιφύλαξη των διατάξεων άλλων κανονισμών, τα έντυπα που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή πρέπει να έχουν το ίδιο περιεχόμενο με τα έντυπα που προβλέπονται για τις αιτήσεις που υποβάλλονται σε φυσική μορφή. (Άρθρο 105β του κώδικα πολιτικής δικονομίας)

Εάν η δήλωση περιλαμβάνει κάποιο αίτημα, ο αιτών πρέπει να αναφέρει στην αίτηση τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν το αίτημα και, εφόσον απαιτείται, τα αποδεικτικά στοιχεία.

Οι αιτήσεις που πρέπει να επιδοθούν στον αντίδικο πρέπει να υποβάλλονται στο δικαστήριο, σε όσα αντίγραφα απαιτείται για το ίδιο και για τον αντίδικο, και σε μορφή που επιτρέπει την επίδοσή τους από το δικαστήριο. Το ίδιο ισχύει και για τα συνημμένα έγγραφα. Οι αιτήσεις και τα συνημμένα έγγραφα που υποβάλλονται ηλεκτρονικά και πρέπει να επιδοθούν στον αντίδικο, διαβιβάζονται σε ένα μόνο αντίγραφο. Το δικαστήριο παράγει όσα ηλεκτρονικά αντίγραφα ή φωτοαντίγραφα ζητήσει ο αντίδικος. Εάν η αντίδικη πλευρά αποτελείται από περισσότερα του ενός πρόσωπα με κοινό νόμιμο εκπρόσωπο ή πληρεξούσιο, οι αιτήσεις και τα συνημμένα έγγραφα παραδίδονται για όλα τα πρόσωπα μαζί ως ενιαίο αντίγραφο. (Άρθρο 106 του νόμου για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων).

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται στην περίπτωση αυτή; Υπάρχει διαδικασία κατεπείγοντος;

Το δικαστήριο αποφαινεται επί ζητημάτων προσωπικής κατάστασης και οικογενειακών σχέσεων κατά τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων. (Κεφάλαιο X του νόμου για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων).

Οι υποθέσεις του οικογενειακού κώδικα που αφορούν τις σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων, την υιοθεσία, την ανάθεση της γονικής μέριμνας σε συγγενείς, την τοποθέτηση τέκνου σε ανάδοχη οικογένεια και τη θέση του σε επιτροπεία εκδικάζονται κατά προτεραιότητα. Όταν ο οικογενειακός κώδικας ορίζει ότι τα δικαστήρια είναι αρμόδια να αποφαινούνται επί υποθέσεων του εν λόγω κώδικα, καθ' ύλην αρμόδια σε πρώτο βαθμό είναι τα περιφερειακά δικαστήρια, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε άλλον νόμο. (Άρθρο 14 του οικογενειακού κώδικα).

Το περιφερειακό δικαστήριο αποφασίζει κατά τη διαδικασία αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας, εκτός αν ο νόμος ορίζει ότι η υπόθεση πρέπει να εκδικαστεί κατά τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας. Τα δικαστήρια εκδικάζουν κατά προτεραιότητα ζητήματα που διέπονται από τον νόμο για τις γαμικές και οικογενειακές σχέσεις. (Άρθρο 10α του νόμου για τις γαμικές και οικογενειακές σχέσεις).

Ο οικογενειακός κώδικας προβλέπει ότι το δικαστήριο εκδίδει προσωρινή διαταγή στο πλαίσιο διαδικασιών για την προστασία των συμφερόντων του τέκνου, εάν αποδεικνύεται ότι είναι πιθανή η διακινδύνευση των συμφερόντων του τέκνου. (Άρθρο 161 του οικογενειακού κώδικα).

Σύμφωνα με τον νόμο για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων, οι προσωρινές διαταγές για τη διασφάλιση των συμφερόντων του τέκνου υπό τους όρους που καθορίζονται στον οικογενειακό κώδικα εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στον νόμο που διέπει την εξασφάλιση απαιτήσεων.

12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας;

Ναι, υπάρχει δυνατότητα παροχής νομικής συνδρομής για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Η απόφαση για τη χορήγηση νομικής συνδρομής εκδίδεται από τον πρόεδρο του περιφερειακού δικαστηρίου. (Άρθρο 2 του νόμου περί νομικής συνδρομής [Zakon o brezplačni pravni pomoči])

Σύμφωνα με τον νόμο αυτό, μπορεί να χορηγηθεί νομική συνδρομή για την παροχή νομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και λοιπών νομικών υπηρεσιών που ορίζει ο νόμος, καθώς και για όλες τις μορφές δικαστικής προστασίας ενώπιον όλων των τακτικών και ειδικών δικαστηρίων της Σλοβενίας, συμπεριλαμβανομένου του σλοβενικού Συνταγματικού Δικαστηρίου (Ustavno sodišče Republike Slovenije) και ενώπιον όλων των αρχών, οργανισμών και προσώπων στη Σλοβενία που είναι αρμόδια για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, καθώς και με τη μορφή απαλλαγής από τα έξοδα της δικαστικής διαδικασίας. (Άρθρο 7 του νόμου περί νομικής συνδρομής).

Δικαιούχοι νομικής συνδρομής σύμφωνα με τον εν λόγω νόμο είναι: 1. οι πολίτες της Σλοβενίας· 2. αλλοδαποί υπήκοοι που διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στη Σλοβενία και πρόσωπα χωρίς ιθαγένεια (ανιθαγενείς) εφόσον διαμένουν νόμιμα στη Σλοβενία· 3. αλλοδαποί υπήκοοι υπό όρους αμοιβαιότητας ή υπό προϋποθέσεις και στις περιπτώσεις που ορίζονται στις διεθνείς συνθήκες στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος η Σλοβενία· 4. μη κυβερνητικές οργανώσεις και μη κερδοσκοπικές ενώσεις που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και είναι καταχωρισμένες στα αντίστοιχα μητρώα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, σε διαφορές που αφορούν την άσκηση δραστηριοτήτων προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος ή του σκοπού για τον οποίο έχουν ιδρυθεί· 5. λοιπά πρόσωπα τα οποία θεμελιώνουν δικαίωμα νομικής συνδρομής στον νόμο ή σε διεθνή συνθήκη στην οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος η Σλοβενία. (Άρθρο 10 του νόμου περί νομικής συνδρομής).

Ο δικαιούχος νομικής συνδρομής μπορεί να ζητήσει νομική συνδρομή σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας (π.χ. κατά την έναρξη εξωδικαστικής ή δικαστικής διαδικασίας και σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη). Για τη χορήγηση ή μη νομικής συνδρομής λαμβάνονται υπόψη η οικονομική κατάσταση του αιτούντος, καθώς και οι λοιπές προϋποθέσεις που ορίζονται σ' αυτόν τον νόμο (τακτική νομική συνδρομή). (Άρθρο 11 του νόμου περί νομικής συνδρομής).

13 Είναι δυνατή η άσκηση ένδικου μέσου κατά απόφασης για τη γονική μέριμνα;

Ναι, αρμόδιο να αποφανθεί επί του ένδικου μέσου κατά πρωτόδικης απόφασης με την οποία ρυθμίζεται η γονική μέριμνα είναι το ανώτερο δικαστήριο (višje sodišče). (Άρθρο 36 του νόμου για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων) Ένδικο μέσο μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο το οποίο εξέδωσε την πρωτόδικη απόφαση, σε επαρκή αριθμό αντιγράφων για το δικαστήριο και τον αντίδικο. (Άρθρο 342 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

14 Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να απαιτηθεί προσφυγή σε δικαστήριο ή άλλη αρχή για την εκτέλεση απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα. Ποια διαδικασία εφαρμόζεται στις περιπτώσεις αυτές;

Η διαδικασία εκτέλεσης καθορίζεται στον νόμο για την εκτέλεση και την εξασφάλιση απαιτήσεων (Zakon o izvršbi in zavarovanju). Εκτός εάν ο νόμος ορίζει διαφορετικά, καθ' ύλην αρμόδιο να διατάξει την εκτέλεση είναι το τοπικό δικαστήριο (okrajno sodišče). (Άρθρο 5 του νόμου για την εκτέλεση και την εξασφάλιση απαιτήσεων)

Γενικά κατά τόπον αρμόδιο να αποφασίσει επί αίτησης εκτέλεσης δικαστικής απόφασης η οποία ρυθμίζει την επιμέλεια τέκνου και επί της ίδιας της διαδικασίας εκτέλεσης είναι το δικαστήριο του τόπου μόνιμης ή προσωρινής διαμονής του προσώπου που έχει αναλάβει την επιμέλεια ή το δικαστήριο του τόπου μόνιμης ή προσωρινής διαμονής του προσώπου κατά του οποίου ασκήθηκε η αίτηση εκτέλεσης. Το δικαστήριο του τόπου διαμονής του τέκνου έχει επίσης γενική κατά τόπον αρμοδιότητα για τη διαδικασία άμεσης εκτέλεσης (άρθρο 238ε). (Άρθρο 238α του νόμου για την εκτέλεση και την εξασφάλιση απαιτήσεων)

Σύμφωνα με τη διαταγή εκτέλεσης, η υποχρέωση παράδοσης του τέκνου επιβάλλεται στο πρόσωπο το οποίο αφορά ο εκτελεστός τίτλος, στο πρόσωπο από τη βούληση του οποίου εξαρτάται η παράδοση του τέκνου και στο πρόσωπο με το οποίο βρίσκεται το τέκνο κατά τον χρόνο έκδοσης της διαταγής. Στη διαταγή εκτέλεσης το δικαστήριο ορίζει ότι η υποχρέωση παράδοσης του τέκνου ισχύει και έναντι κάθε άλλου προσώπου με το οποίο βρίσκεται το τέκνο κατά τον χρόνο της εκτέλεσης. (Άρθρο 238γ του νόμου για την εκτέλεση και την εξασφάλιση απαιτήσεων)

Το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης και προκειμένου να προστατεύσει τα συμφέροντα του τέκνου, αποφασίζει αν θα εκτελέσει την απόφαση σχετικά με την επιμέλεια του τέκνου με την επιβολή προστίμου στο πρόσωπο το οποίο αφορά η διαταγή εκτέλεσης ή με την απομάκρυνση του τέκνου και την παράδοσή του στο πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλειά του. (Άρθρο 238δ του νόμου για την εκτέλεση και την εξασφάλιση απαιτήσεων)

15 Τι πρέπει να πράξω για να επιτύχω την αναγνώριση και εκτέλεση σε αυτό το κράτος μέλος απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;

Δικαστική απόφαση σχετικά με τη γονική μέριμνα αναγνωρίζεται και εκτελείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου. Το δικαστήριο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων.

16 Σε ποιο δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους πρέπει να προσφύγω κατά της αναγνώρισης απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;

Αρμόδια για την εξέταση των αιτήσεων κήρυξης της εκτελεστότητας είναι τα περιφερειακά δικαστήρια.

Το δικαστήριο που έχει κηρύξει εκτελεστή μια δικαστική απόφαση είναι αρμόδιο για την εκδίκαση των ένδικων μέσων που ασκούνται κατά δικαστικής απόφασης η οποία κηρύσσει την εκτελεστότητα.

Το δικαστήριο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου για τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων.

[Κατάλογος περιφερειακών δικαστηρίων](#) (244 Kb)   (244 Kb)

17 Ποιο είναι το εφαρμοστέο δίκαιο στις διαδικασίες γονικής μέριμνας όταν το παιδί ή οι γονείς δεν διαμένουν σε αυτό το κράτος μέλος ή έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

Σύμφωνα με τον νόμο περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και διαδικασίας (Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku), οι σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων εξετάζονται σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας της οποίας είναι υπήκοοι. Εάν οι γονείς και τα τέκνα είναι υπήκοοι διαφορετικών χωρών, εφαρμόζεται το δίκαιο της χώρας στην οποία έχουν όλοι τη μόνιμη κατοικία τους. Εάν οι γονείς και τα τέκνα είναι υπήκοοι διαφορετικών χωρών και δεν έχουν μόνιμη κατοικία στην ίδια χώρα, εφαρμόζεται το δίκαιο της χώρας της οποίας είναι υπήκοος το τέκνο. (Άρθρο 42)

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου [H Ευρώπη σου](#).

Θα μας βοηθούσαν πολύ [τα σχόλιά σας](#) σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

This webpage is part of an EU quality network

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/08/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.